

Чумаченко А.Г., к.е.н., доц. Кірсанова В.В.

Облікове забезпечення управління діяльністю підприємств споживчої кооперації

Споживча кооперація України – це багатогалузева система, основними ланками якої є споживчі товариства, райспоживспілки та підприємства різних галузей господарювання (торгівля, ресторанний бізнес, послуги, готельний бізнес, освіта та наука, виробництво, медіа-холдинг та інші види діяльності).

Торгівля була ключовою галуззю роботи для споживчої кооперації з перших днів її існування. І сьогодні цей вид діяльності залишається пріоритетним. В торгівельну мережу входять як магазини, так і ринки.

У споживчій кооперації України нараховується більше 3 тис. закладів ресторанного господарства майже 180 тис. місць.

Виробничу галузь Укоопспілки представляють 265 підприємств і цехів:

- 117 з них випускають близько 50 тис. тон хліба і хлібобулочних виробів;
- 75 цехів з виробництва кондитерських борошняних виробів;
- 40 спеціалізуються на виробництві 3 тис. тонн ковбасних та інших м'ясопродуктів;
- 30 виробляють 1 тис. тон харчової рибної продукції;
- 10 консервних заводів і цехів забезпечують випуск близько 5 тис. Тонн консервів;
- 19 розливають 745 тис. дал безалкогольних напоїв і 854 тис. дал мінеральних вод;
- 49 виробляють інші продовольчі (м'ясо, висівки, крупи, оцет) і непродовольчі товари (столярні, швейні, залізобетонні вироби) [4].

Споживчі товариства, райспоживспілки, кооперативні підприємства здійснюють господарську діяльність на основі самостійності, самофінансування. Господарська самостійність організацій і підприємств обґруntовується доходом від реалізації товарів, готової продукції, послуг, витратами і визначенням на основі цієї інформації фінансовим результатом (прибутком, збитком) їх діяльності [3].

Умови становлення ринкових відносин в Україні поставили споживчу кооперацію перед необхідністю розв'язання складних проблем, зокрема недопущення збиткової діяльності. Значні причини збитковості споживчих підприємств та організації полягають у неефективному управлінні фінансовими ресурсами. Доходи підприємств мають тенденцію до скорочення, оскільки продовжують скорочуватись обсяги господарської діяльності в торгівлі (оптовій та роздрібній), на заготівельних і виробничих підприємствах, знижується ефективність праці. На підприємствах показники, які характеризують ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість підприємств, не відповідають оптимальним значенням. Крім того, на підприємствах не здійснюється бізнес-

планування. Збиткові підприємства споживчої кооперації характеризуються нестачею власного оборотного капіталу. Одночасно з нестачею оборотного капіталу на підприємствах знаходиться надлишок основних засобів, у порівнянні їх з фактичним обсягом діяльності. Неефективне використання матеріально-технічної бази підприємств споживчої кооперації збільшує збитки підприємств [2].

Серед причин фінансового становища підприємств споживчої кооперації можна виділити нездовільну економічну підготовку та недостатнє інформаційне забезпечення керівництва та працівників підприємств споживчої кооперації. Наслідком чого є виникнення складнощів при організації аналітичної, прогнозної, фінансової роботи та забезпечення фінансової стабільності.

Інформаційні потоки, які мають відношення до конкретного суб'єкта господарювання, досить різноманітні. Проте, значна їх частина формується в системі бухгалтерського обліку [1].

Вирішення проблеми відповідності інформаційного забезпечення потребам управління діяльністю суб'єктів господарювання споживчої кооперації неможливе без суттєвого удосконалення організаційних та методологічних зasad облікової системи управління. Отже, особливої актуальності набуває пропозиція посилення контрольної функції обліку, підвищення аналітичності, оперативності облікової інформації, своєчасного забезпечення об'єктивною, достовірною, неупередженою інформацією користувачів. На рис. 1 відображені складові облікового забезпечення за основними напрямками підвищення ефективності діяльності підприємств споживчої кооперації.

Рис. 1 – Основні складові облікового забезпечення ефективної діяльності підприємств споживчої кооперації

Для забезпечення успішного функціонування суб'єктів господарювання споживчої кооперації в ринкових умовах потребується зосередження уваги на розробці методичних зasad використання облікової інформації для прийняття управлінських рішень в сферах, пов'язаних з управлінням запасами, способами тарифікації послуг, грошовими потоками, а також формування і використання прибутку, що передбачає оптимізацію доходів і контроль за повнотою їх надходження, а також забезпечення своєчасного контролю за виконанням кошторису витрат [1].

Література:

1. Мельник С.І.. Облік в управлінні діяльністю суб'єктів господарювання споживчої кооперації. /<http://ukrcoop-journal.com.ua/2009-2/num/files/mconf211108.pdf>
2. Меншикова Ю.М., аспірант ПУСКУ, Полтава. Проблеми розвитку підприємств споживчої кооперації в ринкових умовах. / <http://ukrcoop-journal.com.ua/2009-2/num/files/mconf211108.pdf>)
3. Озеран В.О. Бухгалтерський облік на підприємствах роздрібної торгівлі та громадського харчування споживчої кооперації. Навчальний посібник – К: НМЦ «Укоосвіта», 2003, 188 с.
4. Офіційний сайт Укоопспілки / <http://www.coop.com.ua/index.php>